

## **VADLĪNIJAS**

### **BEZSAIMNIEKA KAĻU STERILIZĀCIJAS KĀRTĪBAI, IZMANTOJOT PAŠVALDĪBU PIEŠĶIRTO FINANSĒJUMU**

#### **DZĪVNIEKU AIZSARDZĪBAS ĒTIKAS PADOME**

ar mērķi nepieļaut cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem, t.i., dzīvnieka atstāšana bez aprūpes un dzīvnieka atstāšana bezpalīdzīgā stāvoklī, kā arī

atsaucoties uz Dzīvnieku aizsardzības likuma 8.panta pirmo daļu, ka sterilizēts bezsaimnieka kaķis **nav** klaiņojošs dzīvnieks;

norādot, ka bezsaimnieka kaķu sterilizācija ir efektīvākais līdzeklis bezsaimnieka kaķu skaita ierobežošanai ar mērķi:

- nepieļaut bezsaimnieka kaķu vairošanos,
- ierobežot trakumsērgas izplatību,
- nodrošināt bezsaimnieka kaķu aizsardzību un labturības kontroli;

atzīstot, ka kontrolējama bezsaimnieka kaķu skaita saglabāšana dzīvojamā vidē (pilsētā, ciematā u.c.) nepieciešama šīs vides aizsardzības interesēs pret pārmērīgu un cilvēka veselībai bīstamu grauzēju savairošanos;

paredzot, ka bezsaimnieka kaķu skaita regulēšanas problēma jārisina humānā veidā;

uzsverot, ka bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtībai, īpaši ja tā tiek veikta par pašvaldības budžeta līdzekļiem, ir jānodrošina šādi pamatprincipi:

- dzīvnieka aizsardzības un labturības prasību ievērošana;
- pilnīgas un vispusīgas informācijas par bezsaimnieka kaķu atrašanās vietām, to skaitu un personām, kas tos aprūpē, pieejamību pašvaldībai;
- pašvaldības piešķirto finanšu līdzekļu bezsaimnieka kaķu koloniju veidošanai caurskatāmību;

IR IZSTRĀDĀJUSI ŠĪS VADLĪNIJAS.

#### **I Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenošanu pašvaldības var veikt:**

1.1. nepastarpināti - slēdzot līgumus ar veterinārmedicīnisko pakalpojumu sniedzēju par bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības organizēšanu un īstenošanu;

1.2. pastarpināti – piesaistot kādu trešo personu (jebkura fiziska vai juridiska persona, t.sk. dzīvnieku aizsardzības biedrība, kura spēj nodrošināt šajās Vadlīnijās noteikto), kura nodrošinās bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības organizēšanu un īstenošanu un kura slēgs līgumu ar veterinārmedicīnisko pakalpojumu sniedzēju par bezsaimnieka kaķu sterilizāciju, vakcināciju, apzīmēšanu, ārstēšanu, pēcoperācijas uzturēšanu klīnikā eitanāziju.

#### **II Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtība ietver šādus posmus:**

**2.1. Pirmais posms. Pašvaldība – Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenošana.** Pašvaldība un Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenošana:

2.1.1. slēdz līgumu par bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenošanu pašvaldības teritorijā, saskaņā ar kuru pašvaldība apņemas apmaksāt bezsaimnieka kaķu sterilizācijas, vakcinācijas pret trakumsērgu, apzīmēšanas, ārstēšanas (ja nepieciešams), pēcoperācijas uzturēšanas stacionārā, eitanāzēšanas izdevumus pēc saskaņotiem pakalpojumu izcenojumiem, kā arī izdevumus saistībā ar bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības organizēšanu un īstenošanu (kaķu ķeramo būru un pārvadājamo konteineru iegāde un izmantošana, transporta izdevumi, dokumentācijas aizpildīšana u.c. darbības saistībā ar

bezsaimnieka kaķu sterilizācijas organizēšanu), bet otra līgumslēdzēja puse apņemas organizēt un īstenot bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtību saskaņā ar šīm Vadlīnijām;

2.1.2. savstarpēji saskaņo bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības praktisko realizāciju (šim nolūkam Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs var izstrādāt attiecīgajai pašvaldībai pielāgotu Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtību, kas nav pretrunā ar spēkā esošo dzīvnieku aizsardzības un labturības normatīvo aktu prasībām).

**2.2. Otrais posms. Iesniedzējs – pašvaldība.** Informāciju par bezsaimnieka kaķi vai kaķiem (turpmāk – kaķu kolonija), kas apdzīvo un barojas noteiktā vietā (adresē) pašvaldība saņem no jebkuras personas (Iesniedzēja) iesnieguma veidā.

2.2.1. Lai vienkāršotu informācijas saņemšanu un apstrādi, pašvaldība var izstrādāt *Iesnieguma* veidlapu (Pielikums Nr.1), kura pieejama pašvaldībā. Informācijai par iespēju sterilizēt bezsaimnieka kaķus par pašvaldības līdzekļiem jābūt pieejamai veterinārājās klīnikās, dzīvnieku patversmēs, zooveikalos u.c. vietās, kurās personas var vērsties pēc palīdzības bezsaimnieka kaķu aprūpes jautājumos.

2.2.2. Iesniegumā jāparedz šāda informācija:

- iesniedzēja vārds, uzvārds, adrese un tālruna numurs;
- kaķu kolonijas uzturēšanās vietas adrese;
- iespējamais bezsaimnieka kaķu skaits konkrētajā adresē.

2.2.3. Šo informāciju pašvaldība nodod Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājam tādā veidā, kādā puses ir savstarpēji vienojušās.

**2.3. Trešais posms. Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtība.**

2.3.1. Dzīvnieka sterilizāciju, vakcināciju pret trakumsērgu, apzīmēšanu, ārstēšanu un eitanāziju var veikt tikai praktizējošs veterinārārsts.

2.3.2. Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs pēc informācijas saņemšanas no pašvaldības:

2.3.2.1. apzin Iesniegumā minēto adresi (noskaidrojot iespējami precīzu kaķu kopskaitu, kaķu dzīves telpu un slēptuves, vispārējo situāciju, kaķu barotājus vai citus kaķu iztikas avotus, kaķu izdzīvošanas parametrus, piemēram, mājas iedzīvotāju, iestādes darbinieku, sētnieka attieksmi u.c. informāciju);

2.3.2.2. iespēju robežās noskaidro bezsaimnieka kaķu aprūpētāju vai aprūpētājus (turpmāk – Aprūpētājs), kas var būt gan Iesniedzējs, gan persona, kas baro bezsaimnieka kaķus, gan dzīvnieku aizsardzības organizācija;

2.3.2.3. ja iespējams, aizpilda un kopā ar Aprūpētāju paraksta *Vienošanās protokolu*<sup>1</sup> (Pielikums Nr.2), kurā ietverta šāda informācija:

- adrese, kurā pastāvīgi uzturas un tiek baroti bezsaimnieka kaķi;
- iespējami precīzs kaķu kopskaits;
- persona/-as, kas aprūpē kaķus (ja tāda/-as ir zināma/-as);
- apliecinājumu par gatavību veikt nepieciešamās darbības bezsaimnieka kaķu sterilizācijas nodrošināšanai un uzņemties sterilizēto kaķu turpmāko uzturēšanu un aprūpi;
- īss bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības apraksts un kontaktinformācija, kur Aprūpētājs var saņemt palīdzību un papildus informāciju.

2.3.2.4. organizē bezsaimnieka kaķu ķeršanu un nogādāšanu uz veterināro klīniku, ar praktizējošu veterinārārstu saskaņojot dzīvnieku sterilizācijas laikus, konkrētajā laikā iespējamo sterilizējamo dzīvnieku skaitu u.c.

2.3.3. Praktizējošs veterinārārsts<sup>2</sup>:

<sup>1</sup> Ja Vienošanās protokols netiek aizpildīts, Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs nodrošina Iesniedzēju vai bezsaimnieka kaķu aprūpētāju ar informāciju par bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtību un kontaktinformāciju, kur konkrētās pašvaldības iedzīvotāji var saņemt palīdzību un papildus informāciju par bezsaimnieka kaķu sterilizāciju un aprūpi.

2.3.3.1. izvērtē bezsaimnieka kaķa vispārējo veselības stāvokli, turpmāko dzīvotspēju un pieņem lēmumu par kaķa sterilizāciju, ārstēšanu (ja nepieciešams) vai eitanāziju;

2.3.3.2. apzīmē sterilizētos bezsaimnieka kaķus<sup>3</sup>;

2.3.3.3. nodrošina kaķa uzturēšanos klīnikā nepieciešamajā pēcoperācijas periodā (pēcoperācijas perioda ilgumu runčiem un kaķenēm izvērtē praktizējošs veterinārārsts, bet tas nedrīkst būt mazāks: runčiem – līdz nav pilnībā izgājusi narkoze; kaķenei – par vismaz vienu diennakti);

2.3.3.4. veic kaķa vakcināciju pret trakumsērgu;

2.3.3.5. aizpilda *Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktā*<sup>4</sup> (Pielikums Nr.3) informāciju par bezsaimnieka kaķiem veiktajām veterinārmedicīniskajām darbībām.

2.3.4. Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs katrai bezsaimnieka kaķu kolonijai izveido atsevišķu *Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu*, kurā apkopo datus par visiem vienas kaķu kolonijas kaķiem:

2.3.4.1. Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs aizpilda vispārējo informāciju: kaķu kolonijas adrese; persona, kas uzņēmusies attiecīgās adreses bezsaimnieka kaķu aprūpi (ja tāda ir zināma); datums, kad bezsaimnieka kaķis nogādāts veterinārmedicīnas iestādē un kad bezsaimnieka kaķis pārvietots no veterinārmedicīnas iestādes;

2.3.4.2. praktizējošs veterinārārsts aizpilda informāciju par dzīvnieku: kaķa dzimums; dzīvniekam veiktās veterinārmedicīniskās darbības; atzīme par dzīvnieka vakcināciju, apzīmēšanu un praktizējoša veterinārārsta īpašās piezīmes;

2.3.4.3. Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu paraksta Aprūpētājs (ja tāds ir zināms), Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs un praktizējošs veterinārārsts;

2.3.4.4. Bezsaimnieka kaķu uzskaites akta oriģināls tiek nodots kaķu kolonijas Aprūpētājam (ja tāds ir zināms), bet kopijas - bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājam un pašvaldībai.

2.3.5. Pašvaldība:

2.3.5.1. pēc Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja sagatavotā rēķina saņemšanas apmaksā ar bezsaimnieka kaķu sterilizāciju saistītos izdevumus saskaņā ar pušu starpā noslēgto vienošanos šādās pozīcijās:

- veterinārmedicīniskie pakalpojumi: runča kastrācija, kaķenes sterilizācija, dzīvnieka vakcinācija pret trakumsērgu, dzīvnieka apzīmēšana, dzīvnieka ārstēšana (ja nepieciešams), dzīvnieka uzturēšana stacionārā pēcoperācijas periodā, dzīvnieka eitanazēšana;

- Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja pakalpojumi: kaķu ķeramo būru un pārvadājamo konteineru iegāde un izmantošana, transporta izdevumi, dokumentācijas aizpildīšana u.c. darbības saistībā ar bezsaimnieka kaķu sterilizācijas organizēšanu;

2.3.5.2. no Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja saņem Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu kopijas;

2.3.5.3. paraksta Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja sagatavotu *Pakalpojuma pieņemšanas – nodošanas aktu*<sup>5</sup>, kurā iekļauta šāda informācija:

- laika posms, par kuru sagatavots Pakalpojuma pieņemšanas – nodošanas akts;
- kaķu kolonijas/-u atrašanās vietas adrese/-s;
- kaķu kolonijas/-u Aprūpētāja/-u kontaktinformācija (ja tāda ir zināma);

---

<sup>2</sup> Ja bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenošanā piedalās vairākas veterinārās klīnikas, vienas kaķu kolonijas dzīvniekus, iesaistītajām personām vienojoties, nogādā vienā noteiktā veterinārajā klīnikā.

<sup>3</sup> Par bezsaimnieka kaķa apzīmēšanas veidu (auss gala nogriešana, tetovējums, mikroshēma vai cits apzīmēšanas veids) pašvaldība vienojas ar Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāju.

<sup>4</sup> Ja praktizējošs veterinārārsts aizpilda informāciju par katru bezsaimnieka dzīvnieku atsevišķi, tad Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu par konkrētās adreses kaķu koloniju apkopo un sagatavo Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotājs.

<sup>5</sup> Pakalpojuma pieņemšanas – nodošanas aktu var sagatavot vai nu par katru sterilizēto bezsaimnieka kaķu koloniju vai par noteiktu laika posmu, kurā veikta bezsaimnieka kaķu sterilizācija, saskaņā ar pušu savstarpējo vienošanos.

- sterilizēto/kastrēto, apzīmēto, vakcinēto, eitanazēto bezsaimnieka kaķu skaits un veikto pakalpojumu izmaksas;

2.3.5.4. var organizēt sterilizēto bezsaimnieka kaķu atrašanās vietu apsekošanu, lai izvērtētu, vai veiktā kaķu sterilizācija ir bijusi efektīva;

2.3.5.5. pamatojoties uz Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu datiem operatīvi reaģē trakumsērgas uzliesmojumu gadījumos, zinot sterilizēto un pret trakumsērgu vakcinēto bezsaimnieka kaķu atrašanās vietas.

Vadlīnijām ir ieteikuma raksturs.

Vadlīnijas paredz pašvaldību un dzīvnieku aizsardzības biedrību sadarbības iespējas, vienojoties par pašvaldības iespējām finansēt bezsaimnieka kaķu sterilizācijas pakalpojumus un dzīvnieku aizsardzības biedrības iespējām uzņemties bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja pienākumus.

Pašvaldības ieguvumi realizējot bezsaimnieka kaķu sterilizāciju ir šādi:

1) bezsaimnieka kaķi nav jāizķer, jāizmitina un 14 dienas jāuztur dzīvnieku patversmē, bet sterilizēti tie var uzturēties noteiktās adresēs, par ko pašvaldība ir informēta un kur tos aprūpē pašvaldības iedzīvotāji;

2) sterilizēti bezsaimnieka kaķi vairs nevairojas, tie savā teritorijā neielaiž arī citus kaķus;

3) bezsaimnieka kaķu sterilizācijas ietvaros tiek atstāti veseli un dzīvotspējīgi dzīvnieki, kas maina sabiedrības attieksmi par labu šādu kaķu esamībai;

4) bezsaimnieka kaķu vakcinācija pret trakumsērgu ierobežo šīs infekciju slimības izplatīšanos;

5) sterilizēts kaķis nerada trokšņus un smakas, kas raksturīgi nesterilizētiem dzīvniekiem pārošanās periodos;

6) sterilizētu bezsaimnieka kaķu esamība māju pagalmos, dzīvojamo māju tuvumā nodrošina pret grauzēju invāziju.

1.pielikums  
Vadlīnijām Bezsaimnieka kaķu  
sterilizācijas kārtībai, izmantojot  
pašvaldību piešķirto finansējumu

\_\_\_\_\_ domes  
priekšsēdētājam \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ ielā \_\_, \_\_\_\_\_, LV- \_\_\_\_\_

Vārds Uzvārds

Pers.kods: ☐☐☐☐☐☐☐-☐☐☐☐☐

Dzīvo: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ LV- \_\_\_\_\_

### Iesniegums (paraugs)

200\_\_gada \_\_\_\_.

Nr. \_\_\_\_\_ pilsētas \_\_\_\_\_ ielā  
Nr. \_\_\_\_\_ mājas pagalmā mitinās \_\_\_\_\_ bezsaimnieka kaķi. To skaita ierobežošanai  
vēlos/-amies izmantot pašvaldības piedāvāto iespēju dzīvniekus sterilizēt/kastrēt  
un atgādāt atpakaļ uz pastāvīgu dzīves vietu \_\_\_\_\_ ielā,  
Nr. \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ pilsētā.

\_\_\_\_\_  
paraksts /Vārds Uzvārds/

\_\_\_\_\_  
tālruna Nr.

## Vienošanās protokols (paraugs)

200\_ gada \_\_. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (turpmāk – Aprūpētājs) un *Bezsaimnieka kaķu  
sterilizācijas kārtības īstenotājs* (turpmāk – \_\_\_\_\_) vienojas par bezsaimnieka kaķu  
sterilizēšanas nodrošināšanu:

1. Bezsaimnieka kaķu uzturēšanās vieta: \_\_\_\_\_

2. Zināmais kaķu kopskaits: \_\_\_\_\_, no tiem: \_\_\_\_ runči; \_\_\_\_ kaķenes.

3. Persona/-as, kas pastāvīgi aprūpē (baro) bezsaimnieka kaķus:

1. \_\_\_\_\_ /vārds, uzvārds/;

2. \_\_\_\_\_ /vārds, uzvārds/;

3. \_\_\_\_\_ /vārds, uzvārds/.

4. Aprūpētājs apliecina savu gatavību veikt nepieciešamās darbības bezsaimnieka kaķu  
sterilizācijas nodrošināšanai, saskaņā ar *Attiecīgās pašvaldības noteikto bezsaimnieka kaķu  
sterilizācijas kārtību*:

- Aprūpētājs bezsaimnieka kaķu ķeršanu un nogādāšanu (kaķu skaits un iespējamais  
sterilizācijas laiks) saskaņo ar veterinārārstu/veterināro klīniku – *veterinārārsta vārds,  
uzvārds, tālr.* \_\_\_\_\_;
- Jebkuru jautājumu vai neskaidrību gadījumā par sterilizācijas kārtības veikšanu,  
Aprūpētājs var kontaktēties ar *Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāju* pa  
tālr. \_\_\_\_\_;
- Aprūpētājs paraksta Bezsaimnieka kaķu uzskaites aktu un uzglabā Bezsaimnieka kaķu  
uzskaites akta oriģinālu kā apliecinājumu par bezsaimnieka kaķu kolonijas izveidi un  
veiktajām veterinārmedicīniskajām darbībām ar dzīvniekiem.

5. Aprūpētājs apliecina gatavību uzņemties turpmāko sterilizēto bezsaimnieka kaķu aprūpi un  
uzturēšanu.

!!!

Ja kādu iemeslu dēļ Aprūpētājs vairs nevar turpināt sterilizēto bezsaimnieka kaķu uzturēšanu un  
aprūpi, Aprūpētāja pienākums ir savā vietā atrast citu personu, kas uzņemsies rūpes par sterilizētajiem  
bezsaimnieka kaķiem, kā arī par šo maiņu ziņot pašvaldībai. Nepieciešamības gadījumā Aprūpētājs  
var vērsties pēc palīdzības pie *Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības īstenotāja*.

\_\_\_\_\_  
*Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības  
īstenotāja pārstāvja paraksts*

\_\_\_\_\_  
Aprūpētāja paraksts

3.pielikums  
Vadlīnijām Bezsaimnieka kaķu  
sterilizācijas kārtībai, izmantojot  
pašvaldību piešķirto finansējumu

**Bezsaimnieka kaķu uzskaites akts Nr. \_\_\_**  
(paraugs)

**Informācija par bezsaimnieka kaķu koloniju:**

Adrese, no kuras atvesti bezsaimnieka kaķi:		Iesniegumā pieteikto kaķu skaits	
Iesnieguma datums:			

**Informācija par personu, kas veic aprūpi un sterilizācijas organizēšanu:**

Vārds, uzvārds:	p.k. _____ - _____		
Kontaktinformācija:	Adrese: _____ tālr. _____		

Personas, kas aprūpē kaķus, paraksts: \_\_\_\_\_

Datums, kad uzsāka konkrētās bezsaimnieka kaķu kolonijas kaķu sterilizācija:	200_.g. _____. _____
---	----------------------

Dzīvniekiem lietotie medikamenti:	Anestēzijai: _____ Eitanāzijai: _____ Ja dzīvniekam papildus tiek lietoti kādi citi medikamenti, to norāda ailē "Piezīmes".
---	---

**Informācija par veterinārmedicīniskām darbībām ar dzīvniekiem:**

Nr	Uzņemšanas datums	Dzīv- dzi- mums	Dzīvnieks			Trakumsērgas vakcīnas uzlīme	Apzi- mēts	Piezīmes
			Steri- lizēts	Kasti- rēts	Eita- nazēts			
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

Datums, kad pabeigta konkrētās bezsaimnieka kaķu kolonijas kaķu sterilizācija:	200_.g. _____. _____
---	----------------------

\_\_\_\_\_  
/Bezsaimnieka kaķu sterilizācijas kārtības  
īstenotāja pārstāvja paraksts/

\_\_\_\_\_  
/Veterinārārsta paraksts, zīmogs/